

Zpráva o činnosti občanského sdružení ESET-HELP za rok 1999

**Občanské sdružení ESET-HELP
Vejvanovského 1610
149 00 Praha 4
tel.: 02/7940879, 02/7940880**

A. Charakteristika občanského sdružení ESET – HELP

Občanské sdružení ESET-HELP vzniklo v roce 1995 z iniciativy pracovníků Psychoterapeutické a psychosomatické kliniky ESET s.r.o.. Původním záměrem o.s. ESET-HELP bylo doplnit zdravotnickou péči o služby z oblasti rehabilitace, resocializace, poradenství a sociálních služeb.

V současné době se snaží rozvíjet nové formy péče o duševní zdraví. Klade důraz na komunikaci a systematickou spolupráci mezi všemi poskytovateli péče o duševní zdraví v regionu Prahy 11 – Jižní Město. Organizuje pravidelná týmová setkání odborníků a specialistů, kteří se zaměřují na péči o dlouhodobě duševně nemocné a na pomoc lidem ohroženým závislostí.

B. Cíle sdružení

Cílem práce ESET-HELP je integrace klientů do společnosti a zlepšení kvality jejich života. O klienty pečují sociální pracovníci, psychologové, psychiatři a zdravotní sestry, kteří zajišťují komplexní léčbu, prevenci, rehabilitaci a resocializaci dlouhodobě duševně nemocných, včetně lidí trpících závislostí na návykových látkách.

Explicitní cílem je doplnit prázdná místa ve zdravotním a sociálním systému, vytvářet efektivní spolupracující síť státních i nestátních subjektů.

C. Spolupráce a vzdělávání

Občanské sdružení ESET-HELP spolupracuje:

- týmově
- regionálně
- profesně

Spolupracující organizace

Mezi týmově spolupracující organizace patří zejména: Místní úřad Městské části Praha 11, Psychoterapeutické a psychosomatické kliniky ESET, Psychiatrická léčebna Bohnice, Agentura domácí péče TEREZA, Centrum sociálních služeb Jižní Město, ambulantní psychiatři a Pedagogicko – psychologická poradna na Praze 11.

Spolupráce na úrovni regionu je pro sdružení klíčová. V rámci této spolupráce poskytuje ESET-HELP odbornou pomoc regionům v oblasti péče o duševní zdraví na Praze 11. Koordinační tým regionálního projektu stanovuje priority činnosti. Organizuje činnost realizačních týmů, monitoruje a vyhodnocuje jejich činnost, řeší některé z jejich technických a organizačních nároků.

Organizace

Spolupracující organizace, které se prostřednictvím práce v jednotlivých týmech podílí na chodu projektu:

Místní úřad městské části Praha 11 (odbor sociálně zdravotní) - koordinace služeb, technická a materiální podpora projektu, iniciace nových projektů dle potřeb regionu, protidrogový koordinátor - státní organizace

Psychoterapeutická a psychosomatická klinika ESET - odborná podpora projektu (zdroj specialistů z oborů psychiatrie, klinické psychologie, střední zdravotní personál) - nestátní organizace

Agentura domácí péče TEREZA - zabezpečuje home care služby (domácí resocializace pro psychiatrické pacienty) - nestátní organizace

Psychiatrická léčebna Bohnice - organizace zajišťující předchozí a návaznou péči - státní organizace

ambulantní psychiatrii Prahy 11 - spolupráce v týmu (case management pro psychiatrické pacienty) - nestátní subjekt

Občanské sdružení UTOPIE - terénní práce (streetwork z oblasti péče o rizikové skupiny mládeže) - nestátní organizace

Centrum sociálních služeb Jižní Město – poradenské služby pro seniory – státní zařízení

Pedagogicko - psychologická poradna v Praze 11 - státní zařízení

Týmová práce odborníků regionu Prahy 11 je úkolem multidisciplinárního týmu. Předpokladem dobré spolupráce je jejich vzájemná informovanost, která zpřehledňuje činnosti a umožňuje jim intenzivní konkrétní spolupráci.

ESET-HELP zajišťuje vzdělávání našich i zahraničních odborníků v regionálním modelu komunitní péče formou stáží a přednášek. Pořádá pravidelné cykly odborných víkendových seminářů.

Spolupracujeme s Centrem pro rozvoj péče o duševní zdraví, Asociací komunitních služeb. Naším zahraničním partnerem je například GGZ Netherland.

D. Finanční podpora

Projekty o.s. ESET-HELP byly v roce 1999 podpořeny Ministerstvem zdravotnictví ČR, Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, Magistrátem hl.m. Prahy a Místním úřadem Městské části Praha 11 a fondem SWIF z programu Phare Evropské unie. Finanční prostředky získalo sdružení v roce 1999 také od Nadace Charty 77 – Konto Bariéry a farmaceutické firmy Janssen-Cilag.

E. Oblasti činnosti

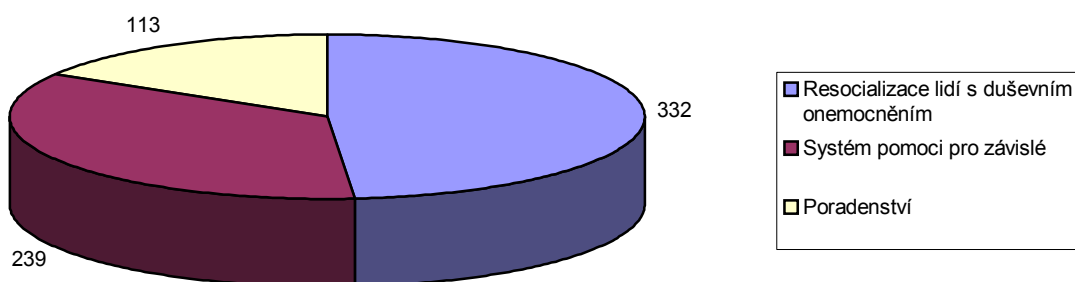
V roce 1999 vyvíjelo o.s. ESET – HELP činnost v následujících oblastech:

1. Resocializace lidí s duševním onemocněním
2. Systém pomoci pro závislé
3. Poradenství
4. Koordinace služeb prostřednictvím týmové práce
5. Vzdělávání

Cílová klientela v roce 1999

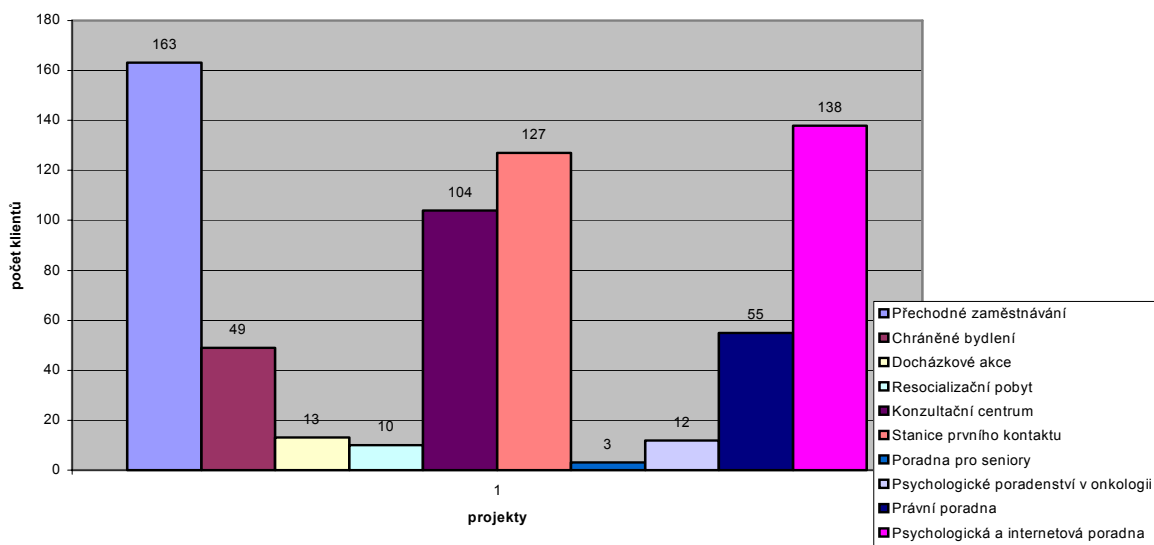
Počty klientů podle oblastí činnosti

Počty klientů podle oblastí činnosti

Počty klientů podle jednotlivých projektů

Počty klientů podle jednotlivých klientů

F. Realizace projektů v roce 1999

1. Resocializace lidí s duševním onemocněním

1.1. Přechodné zaměstnávání a tréninkové chráněné bydlení pro dlouhodobé psychiatrické pacienty

1.1.1. Přechodné zaměstnávání

Umožňuje pracovní resocializaci lidí se závažným duševním onemocněním. Nemocní pracují na chráněných pracovních místech omezenou dobu s podporou socioterapeutů.

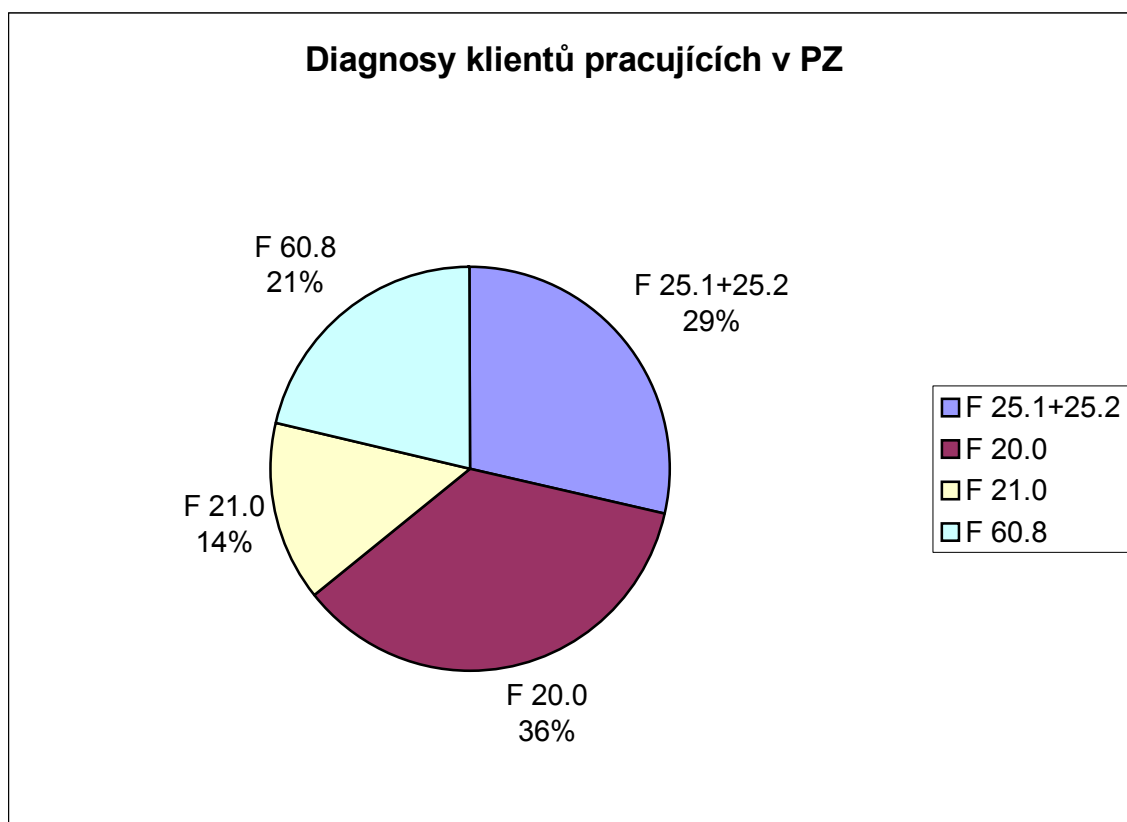
Pracovní tým tvoří 3, 5 úvazku sociálních pracovníků. Hlavním zdrojem pracovníků přechodného zaměstnávání je i nadále klientela denního stacionáře Kliniky ESET, PL Bohnice a Psychiatrického centra Praha.

Psychiatr Kliniky ESET poskytuje všem klientům přechodného zaměstnávání pravidelné konzultace.

Statistika pracujících klientů a v přípravě na přechodné zaměstnávání:

1. Počet klientů v pracovním pokusu: 14
2. Příprava na přechodné zaměstnávání:
  - v rámci klubu klientů (formou pohovorů, RHB plánů): 5
  - v přípravě v rámci JOB KLUBU: 4
  - počítačové kurzy: 4

3. diagnózy dle MKN 10

Počty klienti po skončení PZ:

Další místo v PZ	Trvalé místo, studium	Zdrav.problémy (somatické onemocnění – hospitalizace)	Klub, Job club	Odmítl služby	Chráněné místo	Klient Začal v roce 1999 a nyní pracuje
2	2	1	2	1	1	5

SEZNAM MÍST V PŘECHODNÉM ZAMĚSTNÁNÍ
ESET – HELP V ROCE 1999

Firma, organizace	Stručná charakteristika práce	Počet zaměstnaných klientů v roce 1999
Grafické studio TRILABIT s.r.o., Praha 1	pochůzky: pošta, banka, donáška zásilek zákazníkům, nákup kancelářských potřeb, občerstvení pro zaměstnance, v případě nepřítomnosti recepční, zvedání telefonů, drobný úklid	2
Krejčovství u sv. Anežky, Praha 1	úklid, srovnávání látek, knoflíků, pomocné práce	2
Informační centrum pro mládež, Praha 1	přepisování dat do počítače, pomocné administrativní práce	1
Vyšší zdravotnická škola Duškova, Praha 5	zahradnické práce, pomocné práce v budově školy (úklid, drobné opravy...)	2
Klinika ESET, Praha 4	pochůzky: pošta, finanční úřady, Pražská správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny apod., nákup kancelářských potřeb	2
Gymnasium Jižní Město, Praha 4	a) pochůzky: pošta, školské úřady, nákup kancelářských potřeb a jiných předmětů dle objednávky (elektro apod.), b) pomocné práce na zahradě, úklid	3

	a drobná údržba v budově školy	
La strada, Praha 1	kompletní úklid kanceláří	1
Adar, s.r.o, Praha 1	pochůzky: pošta, finanční úřady, nákup kancelářských potřeb, pomocné administrativní práce	1

1.1.2. Klub klientů přechodného zaměstnávání

Klub slouží především k přípravě klientů na vstup do přechodného zaměstnávání. Založením Klubu klientů přechodného zaměstnávání chce občanské sdružení postupně zařadit přechodné zaměstnávání do celku tzv. "Clubhouse modelu", který je obvyklý v západních zemích.

V období od června do prosince 1999 prošlo klubem celkem 33 klientů. Z toho bylo 19 mužů a 14 žen.

Klubové aktivity průměrně denně navštěvuje 4-6 klientů. Klub je otevřen v pondělí, úterý a čtvrtek od 12.00 do 16.00.

Před vstupem do systému přechodného zaměstnávání, je nutné, aby si klienti vytvořili strukturu a náplň dne. K tomuto účelu jim klub, nabízí nejrůznější činnosti.

Třikrát týdně občanské sdružení využívá vlastní prostory - byt 3+1 v panelové zástavbě.

Mezi aktivity klubu patří tělová terapie (program: "Cvičíme pro radost"), arteterapie, (program: "Malujeme pro radost", "Povídáme si o umění") a nácvik vaření (program: "Vaříme a stolujeme").

Členové vydávají vlastní časopis, do kterého přispívají básničkami, povídkami, názory, či kritikou. Čtou si společně z oblíbených knih, hovoří o různých problémech a svých plánech do budoucna. Jednou týdně chodí na výlety do přírody, navštěvují výstavy a jiné kulturní akce.

Členové Klubu navázali spolupráci s občanským sdružením FOKUS SELF HELP v Ústí nad Labem. V rámci Týdne duševního zdraví se uskutečnila výstava výtvarných prací klientů a Den otevřených dveří.

1.1.2.1 Příprava klientů na přechodné zaměstnávání

Podpůrná skupina pro přechodné zaměstnávání

Podpůrná skupina pro přechodné zaměstnávání převážně koncem roku 1999. Nyní ji vedou dva socioterapeuté. Setkávání se zúčastňují klienti pracující momentálně na jednotlivých místech přechodného zaměstnávání a zájemci, kteří jsou přímo v přípravě na práci nebo mají i pouhý předběžný zájem. Od listopadu proběhla tři setkání. Skupina má podpůrný charakter a slouží též k přímému sdílení zkušenosti dlouhodobých psychiatrických pacientů pro přípravu v pracovní

rehabilitaci. Dalšími tématy, která jsou probírána na skupině, jsou obecné otázky pracovní rehabilitace (pravidla PZ, reálná očekávání o PZ, problematiky důchodového zabezpečení a nacvičují se rovněž sociální dovednosti, se kterými je možné se setkat na pracovišti (komunikace s nadřízenými, konflikt, asertivita, jak se ptát apod.). O skupinu je ze strany klientů zájem, oceňují její praktičnost. Každé z nich se zúčastnilo 5-7 klientů.

Výuka práce s počítačem

Stručná charakteristika:

- bezplatná individuální výuka určená pro psychiatrické pacienty v plném nebo částečném invalidním důchodu popř. v pracovní neschopnosti, přizpůsobená individuálním schopnostem klientů
- výuka úzce navazuje na další služby o.s. ESET-HELP, zvláště slouží jako příprava pro některá místa v systému přechodného zaměstnávání
- v současné době jsou všichni docházející pacienti v péči psychoterapeutické a psychosomatické kliniky ESET (ambulance, denní stacionář) nebo se zúčastňují aktivit o.s. ESET-HELP (pacientský klub, přechodné zaměstnávání, job club apod.)

Časový plán pro jednu osobu: jednou týdně 30-40 min.

Obsah:

- úvod do terminologie (soubor, program, adresář...)
- technologické minimum(základní pojmy)
- základní orientace - práce s myší, zapnutí/vypnutí
- textový editor MS WORD

Statistika:

celkem započalo výuku:	20
nyní pokračují:	6
znalosti použili pro své místo v přechodném zaměst.:	4
ukončili a přešli do jiné služby (DS, počítače jinde)	3
ukončili předčasně	6

Job Club

Všichni pacienti v rámci přípravy na pracovní rehabilitaci mají možnost navštěvovat Job Club (Kurs dovedností pro udržení a získávání zaměstnání). Pacienti se zde učí vhodné verbální i neverbální techniky projevu, asertivní komunikaci s kolegy i nadřízenými. Zároveň získávají základní orientaci v pracovních - právních vztazích, jsou informováni o možnostech rekvalifikace, sociálního zabezpečení v případě nezaměstnanosti.

V roce 1999 se probíhala pravidelná setkání, kterých se účastnilo zhruba 5 klientů.

Job Club spolupracuje s podobnými zařízeními, které provozují Job Club (Fokus, Rytmus).

1.1.2. Tréninkové chráněné bydlení

Cílem projektu je umožnit lidem s dlouhodobým duševním onemocněním trénink

samostatnosti a dovedností spojených s bydlením.

Tři klienti mají po dobu 9 měsíců příležitost, naučit se, za asistence sociální pracovnice a home care sestry, vařit, udržovat byt v pořádku, hospodařit s penězi a jednat na úřadech tak, aby po ukončení roční rehabilitace dobře obstáli v každodenním životě.

Přípravou na chráněné bydlení prošlo v roce 1999 11 klientů. Z toho počtu 3 klienti bydlí v chráněném bytě o.s. ESET-HELP, 6 klientům bylo z důvodu omezené kapacity doporučeno jiné zařízení a 2 klienti od tohoto rehabilitačního záměru ustoupili.

Předpokladem úspěšné resocializace v chráněném bydlení je zapojení klientů do návazných rehabilitačních aktivit. Klienti dochází do Klubu přechodného zaměstnávání a jeden z nich úspěšně pracuje na přechodném místě. Souběžnou resocializací v práci i v bydlení mají klienti příležitost být v kontaktu s reálnými životními podmínkami.

Rehabilitační tým, který pomáhá klientům zvládat samostatný život tvoří: socioterapeut (koordinátor celého projektu a asistent pro nácvik potřebných dovedností), sestra pro domácí péči (doplňuje práci socioterapeuta) a psychiatr (odborný konzultant pro klienty i personál).

1.1.3 Domácí resocializace

Sestra domácí péče pokračovala v resocializačním programu převážně v první polovině roku 1999. Vykonávala podpurné psychoterapeutické intervence v domácím prostředí, u 3-5 osob týdně. Jednalo se většinou o akutní psychotické stavy.

Cílem její práce je zabránit hospitalizaci pacientů. Hlavním úkolem je navazovat kontakty s hospitalizovanými pacienty v Psychiatrické léčebně Bohnice (v průměru 2-4 pacienty týdně) a připravovat je pro spolupráci se službami regionálního týmu.

V případě potřeby sestra podává medikaci pacientům v subakutním stavu, kteří následkem zhoršení onemocnění přestanou docházet do denního programu.

Sestra pravidelně konzultuje konkrétní situace pacientů s jejich ošetřujícími lékaři. Aktivně se zapojuje do činnosti tzv. Subtýmu pro dlouhodobé psychiatrické pacienty.

1.2. Docházkové akce

Skupina příbuzných byla v roce 1999 vedená psychologem a sociální sestrou. Program začal v září 1999 a byl orientován na edukativní rodinnou terapii. Teoretická část – edukativní tzv. rodičovská skupina a praktická část tzv. svépomocná skupina – klub pro příbuzné.

Cílem celého kurzu (cca 20 sezení) je podpora autonomie celé skupiny příbuzných se záměrem podpořit potenciál jejich vzájemné pomoci.

Program je zaměřen na seznámení frekventantů s možnými příčinami duševního onemocnění, průběhem, možnostmi, jak lze duševní nemoci léčit. Velký prostor je věnován diskusi. Součástí kursu je přímý nácvik komunikačních dovedností.

V roce 1999 absolvovalo kurs 9 lidí.

Svépomocná skupina

Cílovou skupinou byli rodiče klientů, kteří již absolvovali edukační kurzy. V polovině května proběhlo první setkání za účasti čtyř rodičů. Účast na svépomocné skupině byla patrně z důvodu nedostatku motivace a časových možností nízká. Sociální pracovníci facilitovali další vývoj skupiny prostřednictvím telefonických kontaktů a zvacích dopisů

1.3. Resocializační pobyty

Resocializační pobyt pro psychiatrické pacienty se konal v Českém lese na Šumavě a trval 4 dny (27. 6. – 30. 6. 1999). Klienti i personál bydleli v přírodních podmínkách (tee-pee). Z personálu se výjezdu účastnil psychiatr, zdravotní sestra a socioterapeut. Klientů bylo 10, s diagnosou paranoidní schizofrenie či schizoafektivní psychosa.

Program pobytu:

- Skupinová psychoterapie v přírodě
- Arteterapie v přírodě
- Nácvik sociálních dovedností v přír. podmínkách
- Pěší turistika
- Společné večery u ohně

Cíle pobytu:

- Reeducace sociálních dovedností v přír. podmínkách
- Podpora samostatnosti pacienta
- Podpora schopnosti soužití v kolektivu

Vzhledem ke kladnému hodnocení máme v plánu pokračovat v tradici pořádání resocializačních pobytů v přírodních podmínkách.

2. Systém pomoci pro závislé

2.1. Konzultační centrum pro závislé

Konzultační centrum pro závislé tvoří první článek specializované pomoci závislým na Praze 11. Zařízení je zaměřeno na pomoc lidem, kteří jsou ohroženi drogou, jejich příbuzným, známým, pedagogům. Tým Konzultačního centra tvoří klinický psycholog a sociální pracovníce. Odborným garantem projektu je psychiatrička MUDr. Marie Birkásová.

Cílem celého projektu je minimalizovat rizika spojená s užíváním návykových látek a poskytovat odbornou poradenskou péči.

Cílovou populací jsou zejména lidé žijící na území hl. m. Prahy, kteří mají problém s alkoholem, nealkoholovými drogami či výherními automaty, jejich rodiče, příbuzní, výchovní pracovníci, přátelé...

Klienti mají možnost navštívit Konzultační centrum každý všední den od 9 do 16 hodin po předchozím osobním či telefonickém objednání.

Psycholog Konzultačního centra zajišťuje:

- Krizovou intervenci
- Motivační program
- Individuální a rodinné poradenství
- Case management (vytváření individuálních plánů péče)

Sociální pracovník

Klinický psycholog a sociální pracovnice jsou členy subtýmu pro závislosti, který je zaměřen především na case management a mapování terénu Prahy 11 (terénní sociální pracovníci ze Stanice prvního kontaktu).

Sociální pracovnice spolupracuje s institucemi, pomáhá klientům při hledání ubytování či práce. Vede program primární prevence.

Sociální pracovnice poskytla poradenské služby v roce 1999 zhruba 64 klientům.

Aktivita Konzultačního centra se soustředili také na prevenci a odbornou konzultaci v místní komunitě (prevence na školách, týmová práce v orgánech místní samosprávy).

Program je zaměřen především na děti ze ZŠ a ZvŠ a je veden psychologem a sociální pracovnicí KC. Zatím proběhla 4 sezení. Programu se zúčastnily vždy skupiny o 15 až 17 dětech ze ZvŠ Kupeckého a to v prostorách Konzultačního centra. Na jednom sezení byl přítomen i klient SPK, narkoman, který dětem popisoval život na drogách, jeho pozitiva a zejména negativa.

Celkem v programu dětí 64

Výkazy konzultací Konzultačního centra pro závislé o.s. ESET-HELP

Měsíc	Počet osobních konzultací	Prvokontakty	Telefonické konzultace	P	H	A	R
Leden	40	7	20	1	5	1	-
Únor	31	6	18	2	3	-	1
Březen	18	3	16	2	-	-	1
Celkem 1/4	89	16	54	5	8	1	2
Duben	-	-	-	-	-	-	-
Květen	13	8	10	2	1	1	4
Červen	14	7	10	1	1	2	3
Celkem 2/4	27	15	20	3	2	3	7
Červenec	9	5	20	1	-	-	4
Srpen	26	6	20	1	1	4	-
Září	34	12	20	3	3	0	6
Celkem 3/4	69	23	60	5	4	4	10
Říjen	20	7	25	2	3	-	2
Listopad	18	4	18	2	-	-	2
Prosinec	24	14	30	4	4	2	4
Celkem 4/4	62	25	73	8	7	2	8
CELKEM	247	79	207	21	21	10	27

Poznámka:

P..... závislost na pervitinu

H..... závislost na heroinu

A..... závislost na automatech

R..... rodinní příslušníci závislých

Počet klientů v roce 1999

Prvokontakty	79
Stálí klienti z minulých let	25
CELKEM	104

Počty klientů	POČET	Závislost na pervitinu	Závislost na heroinu	Závislost na automatech	Rodinní příslušníci závislých
Prvokontakty	79	21	21	10	27
Stálí klienti	25	4	5	0	16
CELKEM	104	25	26	10	43

Typ intervence – počty výkonů

Individuálních konzultace	247
Telefonických konzultací	207
Účastí na skupinové psychoterapii	0
Rodinné poradenství	1
Celkem	455

Individuální poradenské výkony

Typ individuální konzultace	Počet konzultací v roce 1999
Motivační program	139
Vlastní léčba	23
Doléčování	48
Konzultace s rodinnými příslušníky	37
Celkem	247

2.2. Stanice prvního kontaktu

Všeobecným záměrem projektu v roce 1999 bylo přispět k rozvoji nových metod sociální pomoci ohroženým skupinám mládeže, které by odpovídaly přímým potřebám regionu Prahy 11 – Jižní Město.

„Stanice prvního kontaktu“ má za úkol umožnit vstup do léčby mladým lidem, kteří nemají důvěru ke zdravotnickým institucím a jejichž motivace k léčbě je nízká. V rámci Stanice pracují 3 terénní sociální a kontaktní pracovníci, kteří mají za úkol kontaktovat rizikové skupiny mládeže a zprostředkovávat jim styk s odborníky. Klienti

mají možnost navštívit Stanici třikrát týdně v odpoledních a večerních hodinách. Terénní pracovníci nabízejí klientům péči Konzultačního centra pro závislé, popř. dalších specializovaných pracovišť na území hl. m. Prahy, když zjistí přímé ohrožení drogou nebo závislost. Podobně postupují i v případech ohrožení jinými sociálně patologickými jevy (delikvence, patologické hráčství apod.).

Terénní pracovníci vykonávali v roce 1999 následující okruhy činností:

- navazování kontaktu s rizikovými skupinami dětí a mládeže, diferenciací kontaktovaných osob podle stupně ohrožení drogou, delikvencí či jinými sociálně patologickými jevy, nabídka adekvátních forem pomoci
- organizování programu „Harm reduction – Redukce rizik“, tj. snižování rizik spojených s intravenózním užíváním drog
- průběžné shromažďování a vyhodnocování informací o počtu a charakteru rizikových skupin mládeže – tzv. monitoring
- účast v „Subtýmu pro závislosti“ v rámci projektu „Regionální systém péče o duševní zdraví na Praze 11“.

I. Z hlediska typu užívaných drog

Typ drogy	počet	%
Heroin	56	44%
Pervitin	22	17,3%
Cannabinoidy	3	2,4%
kombinace drog	33	26%
neznámé	13	10,3%

II. Z hlediska typu intervence

Typ intervence	Počet	%
Výměna stříkaček	108	85%
Rozhovor	127	100%
Sociální poradenství	64	50,4%
Káva, čaj	103	81%
Vitamíny	86	67,7%
Letáky	94	74%
Kondomy	49	38,6%

III. Z hlediska typu problému

Typ problému	Počet	%
Fyzické problémy (abscesy, problémy se žilami, infekční choroby – hl. žloutenky...)	42	33%
Sociální problémy (problémy v rodině, ve škole, s bydlením, zaměstnáním, se zákonem apod...)	83	49%

3. Poradenství

3.1. Poradna pro seniory

Občanské sdružení ESET - HELP zřídilo v roce 1999 poradenské a konzultační místo, které slouží seniorům z Centra sociálních služeb.

Cílem projektu bylo poskytnout možnost psychologické konzultace seniorům, kteří trpí různými převážně duševními obtížemi, jež jim nedovolují žít obyčejný život mezi ostatními lidmi a brání jim zúčastňovat se společných programů, které pro ně Centrum sociálních služeb organizuje.

Prostřednictvím individuálního poradenství (podpůrná psychoterapie), měli senioři příležitost svěřovat se se svými nevyřešenými problémy, konflikty, pocity samoty a hněvu, přemýšlet nad osobními problémy a zaujímat k nim stanovisko.

Konzultační místnost poskytlo Centrum sociálních služeb v Šalounově ul. 2025, Praha 4, Jižní Město. Psycholožce se podařilo navázat užší kontakt se třemi seniory, s nimiž pracovala dlouhodobě.

3.2. Psychologické poradenství v onkologii

Seminář pro rodinné příslušníky onkologických pacientů se konal v listopadu 1999 a zúčastnilo se jej 12 lidí.

Stejně jako pacienti, tak i příbuzní procházejí jednotlivými fázemi prožívání vážné životní události. Cílem semináře bylo informovat a podpořit rodiny a blízké přátele. Během společného setkání si mohli navzájem sdělit své zkušenosti a podpořit se.

Účastníci semináře obdrželi tištěné materiály vztahující se k této problematice.

3.3. Právní poradna

Klienti s problematikou duševního onemocnění často postrádají schopnost jakékoliv právní orientace, což je umocněno faktem, že komerční systém právního poradenství ČR je pro ně finančně nedostupný.

Právní poradna v roce 1999 sloužila klientům s psychickým onemocněním v různých oblastech sociálně právní problematiky.

Nejčastěji řešená problematika : bydlení – problémy s majitelem, zaměstnání – výpověď z nejasných důvodů, rodina – rozvod, majetková vyrovnání, výživné, sociální zabezpečení a jiné dávky, předvolání k soudu, změna ID, odvolání

Nejčastější forma pomoci: vysvětlení nároků, postupů, průběhu soudního řízení, pomoc při sepisování žádostí, žalob a jiných dokumentů, kontakty na příslušné instituce (místní úřady, úřady práce, soudy, poradny) poskytování informací z oblasti zaměstnávání lidí se zdravotním postižením.

Praktickou výhodou projektu je propojení poradny s dalšími aktivitami sdružení, jmenovitě s rehabilitačním programem přechodného zaměstnávání a se systémem komplexní spolupráce v oblasti duševního zdraví na Praze 11.

V roce 1999 služby anonymní bezplatné poradny využilo celkem 55 klientů. Z nichž bylo 22 žen a 33 mužů. Průměrný věk klientů je 35 – 40 let. (80 % klientů jsou klienti psychoterapeutické a púsyhosomatické kliniky ESET nebo o.s. ESET-HELP).

3.4. Psychologická a internetová poradna

Bezplatná anonymní psychologická poradna je určena lidem, kteří se necítí nemocní, ale mají zájem své problémy konzultovat s psychologem. Poradna funguje pod vedením klinického psychologa, každé pondělí do 16 do 18 hodin v prostorách kliniky ESET, Vejvanovského 1610, Prahy 4.

Úkolem poradny je snižovat pro obyvatele Prahy 11 práh dostupnosti odborné péče, což se jí daří, protože zájem o psychologické poradenství stále stoupá.

Během roku 1999 proběhlo 48 poraden, celkem se dostavilo 138 klientů.

Umístění klientů

Typ problematiky	Počet klientů
neurotickými či psychosomatickými obtížemi	45
partnerské vztahy	20
generační a rodinné problémy	10
rodinní příslušníci lidí	15
Závislostí	8
Ostatní	40
CELKEM	138

V druhé polovině roku 1999 rozšířilo o.s. ESET-HELP anonymní psychologické konzultace o poradenství prostřednictvím internetové stránky. Zájemci mohou psát své dotazy a psycholog jim je prostřednictvím e.mailu zodpoví, případně doporučí specializovanou péči.

3.5. Klub pro dívky s poruchami příjmu potravy

Klub zahájil svoji činnost v září 1999. Setkání se uskutečňují pravidelně každé pondělí.

Příjmacím pohovorem prošlo 15 dívek a docházku započalo celkem deset dívek

Druh problému	Počet
Mentální bulimie	4
Mentální anorexie	4
Mentální anorexie v kombinaci s mentální bulimií	1
Záchvatovité přejídání	1

V současné době v průměru každé setkání navštívuje 6 dívek. Podmínkou účasti je docházka k ambulantnímu psychiatrovi, motivace, přijímací pohovor s klinickým psychologem, který je odborným garantem projektu a pravidelná docházka.

Témata setkání byla sestavena systematicky: arteterapeutické techniky a KBT. Práce je zaměřena na stanovení a dodržování jídelního režimu tak, aby došlo ke snížení záchvatů přejídání a dívky začaly dodržovat pravidelný režim. Do programu

klubu patří i návštěvy hostů na téma modelingu a péče o tělo, pohybovou terapii (afro-tance). Součástí programu byla i společná večeře v restauraci, kde dívky měly možnost praktického nácviku stolování a dalších jídelních návyků.

4. Koordinace služeb prostřednictvím týmové práce

Týmová práce se v roce 1999 uskutečňovala prostřednictvím dvou týmů: koordinační tým, multidisciplinární tým (subtým pro psychiatrické pacienty, subtým pro závislé).

Koordinační tým se scházel jednou za měsíc ve složení: vedoucí zdravotního úseku MÚ MČ Praha 11, vedoucí sociálního a zdravotního odboru MÚ MČ Praha 11, protidrogový koordinátor, koordinátor projektů o.s. ESET-HELP, ředitel o.s. ESET-HELP, zástupce pedagogicko-psychologické poradny, ředitelka Centra sociálních služeb, vedoucí agentury domácí péče TEREZA a další zástupci sociálních a zdravotnických zařízení na Praze 11 v prostorách zdravotního úseku MÚ MČ Praha 11.

Koordinační tým

- a) stanovuje priority činnosti projektu: " Regionální systém péče o duševní zdraví na Praze 11",
- b) organizuje činnost realizačních týmů, monitoruje a vyhodnocuje jejich činnost.
- c) řeší některé z jejich technických a organizačních nároků (prostory, projekty, personalistiku, inzerci),
- d) mapuje požadavky regionu v oblasti péče o duševní zdraví.

Cílem koordinačního týmu je včleňovat do spolupracující sítě další poskytovatele a iniciovat vznik nových služeb dle potřeb regionu. Koordinační tým ve spolupráci s Centrem pro rozvoj péče o duševní zdraví zajišťuje vzdělávání našich i zahraničních odborníků v regionálním modelu komunitní péče formou stáží a přednášek.

Úkolem multidisciplinárního týmu je týmová práce různých odborníků v regionu Prahy 11 - Jižní Město, kteří působí v oblasti péče o duševní zdraví. Multidisciplinární tým zastřešuje práci dvou subtýmů, zaměřených podle problematiky.

Multidisciplinární tým se schází čtyřikrát do roka v následujícím složení: psychiatr Kliniky ESET, vedoucí projektu MUDr. O. Pěč, psychiatr Kliniky ESET, koordinátor týmu MUDr. M. Herčíková, koordinátor projektů Mgr. K. Vocolová, klinický psycholog Mgr. J. Jakubů, klinický psycholog Mgr. L. Bernardová, sestra pro psychiatrický home care, sociální pracovník přechodného zaměstnávání J. Brabenec, vedoucí Klubu pro psychotické pacienty Mgr. M. Cikrtová, sociální pracovnice Kliniky ESET, vedoucí chráněného bydlení pro psychiatrické pacienty Mgr. D. Wogurková, klinický psycholog Konzultačního centra Mgr. V. Škeříková.

Dvakrát do roka se schází multidisciplinární tým společně se všemi spolupracovníky o.s. ESET-HELP.

Tým má za úkol a) řešit problémy vzešlé ze subtýmů - case management, personální zajištění jednotlivých projektů, organizační věci

b) poskytovat členům informace - zpřehlednění činností jednotlivých týmů, vzájemné propojování, nabídka a zřizování nových služeb

c) vzdělávání

Subtýmy se schází jednou za čtrnáct dní a zabývají se:

- a) problematikou jednotlivých klientů, tzv. case management (potřebnost dalších služeb klientům, které mohou nabídnout ostatní členové subtýmů, společné vytváření individuálních léčebných plánů)
- b) mapováním organizačního zajištění poskytování a provázání služeb
- c) mapováním dalších služeb a možné spolupráce

Subtým pro dlouhodobé psychiatrické pacienty

Tým ve složení 1 psychiatr denního stacionáře Kliniky ESET, 2 kliničtí psychologové, 2 ambulantní psychiatři z Prahy 11, 1 psychiatr ze spádového lůžkového oddělení PL Bohnice, zdravotní sestra pro home care, sociální pracovnice, vedoucí Klubu pro psychiatrické pacienty, sociální pracovník přechodného zaměstnávání se schází k pravidelným schůzkám v prostorách denního stacionáře Kliniky ESET, Vejvanovského 1610, Praha 4.

Činnost subtýmu se zaměřuje na mapování pacientů z Prahy 11 hospitalizovaných v psychiatrické léčebně a společné vytváření léčebně rehabilitačních plánů. Dále pak vytváření léčebně rehabilitačních plánů pro pacienty z Prahy 11, kteří jsou ve společné péči (např. ambulance a denní stacionář) i pro další pacienty, kteří jsou v péči jednoho ze zařízení a kde se péče plánem rozšiřuje o další služby (týmový case management). Při jednom sezení projednává tým asi 10 případů. Odborným garantem týmu je MUDr. M. Herčíková.

Subtým pro závislosti

Tým ve složení klinický psycholog Konzultačního centra pro závislosti, psychiatr AT ordinace, AT psychiatr PL Bohnice, protidrogový koordinátor MÚ 11 a 3 terénní pracovníci se scházejí v prostorách Konzultačního centra pro závislé v Donovalské 1862, Praha 4.

Činnost je převážně zaměřena také na case management (vytváření léčebných plánů, předávání klientů, komunikace se zařízeními návazné péče, interní, externí supervize) a na mapování drogového terénu na Praze 11. Tým se postupně integroval do organizačních struktur v Praze 11. Psycholog Konzultačního centra se stal členem Komise sociální prevence MÚ MČ Praha 11, spolupracuje se školským odborem MÚ Prahy 11 a jeho protidrogovým koordinátorem, dále se sociálním odborem a kurátory pro mládež.

5. Vzdělávání

Občanské sdružení ESET-HELP pod odbornou garancí Psychoterapeutické a psychosomatické kliniky ESET pořádá edukativní kurzy a sebezkušenostní semináře, určené odborné a laické veřejnosti s psychoterapeutickou zkušeností i zájemcům o vlastní vzdělávání v dané problematice. Lektory seminářů jsou odborníci z oboru psychiatrie, klinické psychologie a psychoterapie.

V roce 1999 se uskutečnily následující semináře: Neverbální komunikace, KBT úzkostných poruch, IPT pro schizofrenní pacienty, Asertivita, psychická změna

v psychoterapii, psychické poruchy příjmu potravy v dospívání, Vývojové proměny – workshop v dramaterapii, Psychoterapie všedního dne, Životní proměny v rituálním tanci, Komunikace s psychiatrickým klientem.

Některé z těchto seminářů byly tématicky propojeny s projekty v rámci „regionálního systému péče o duševní zdraví na Praze 11 – Jižní Město“

G.Finanční zpráva za rok 1999

PŘÍJMY SDRUŽENÍ V ROCE 1999

ZDROJ	ČÁSTKA (Kč)	ZDROJ	ČÁSTKA (Kč)	%
MPSV	810.000	Státní dotace	1.443.100	56,43
MZ	633.100			
MHMP	394.000	Dary obce	474.300	18,55
MČ Praha 11	80.300			
SWIF Phare	268.557	Zahraniční dotace	268.557	10,89
Vlastní činnost	351.835	Vlastní zdroje	361.184	14,12
Úroky	6.349			
Ostatní	3.000			
CELKEM	2.547.141		2.547.141	100

Výdaje sdružení v roce 1999

POLOŽKA		ČÁSTKA (Kč)		%
Investice		0	0	0
Materiál	DHM	248.631	441.080	18,63
	Spotřební materiál	154.890		
	Energie	37.559		
Služby	Spoje	76.468	588.958	24,8
	Nájemné	133.357		
	Opravy a údržba	33.773		
	Inzerce	45.250		
	Reprezentace	1.294		
	Cestovné	4.758		
	Odborné služby	177.501		
	Ostatní služby	116.557		
Mzdové prostředky	Mzdy	461.783	1.320.954	55,8
	DPP	228.463		
	DPČ	292.330		
	Ostatní odměny	75.000		
	Sociální pojištění	196.072		
	Zdravotní pojištění	67.306		
Ostatní výdaje	Pojistné	10.280	16.002	0,67
	Bankovní poplatky	540		
	Jiné výdaje	5.182		
CELKEM		2.366.994	2.366.994	

PŘÍJMY V JEDNOTLIVÝCH PROJEKTECH

OBLAST ČINNOSTI	PROJEKT	ZDROJE	PŘÍJMY (Kč)
Regionální systém péče o duševní zdraví na Praze 11	Koordinace regionálního projektu	MZ	531.600
	Přechodné zaměstnávání	MPSV MHMP	791.700
	Chráněné bydlení	MPSV SWIF BARIÉRY	266.743
	Docházkové akce	MZ	11.000
	Resocializační pobyt	MZ	6.000
	Konzultační centrum	MPSV MHMP	316.300
	Stanice prvního kontaktu	MZ MPSV MČ Praha 11	162.600
	Klub pro klientky s poruchami příjmů potravy	MHMP	40.000
	Psychologická poradna pro seniory	MČ Praha 11	15.300
	Seminář pro příslušníky onkologických pacientů	MZ	12.000
	Právní poradna	MČ Praha 11	18.000
	Anonymní psychologická poradna	MČ Praha 11	15.000
Vzdělávací činnost	Odborné kurzy a semináře		169.370

Mgr. Klára Vocelová

projektová koordinátorka
statutární zástupce

MUDr. Ondřej Pěč

předseda sdružení
statutární zástupce